

رۆژنامه‌ی دی قیلتی نهمانی رۆژی ۲۶/۱۱/۲۰۱۷، و تاریکی له نووسینی Felix Stephan ، بلۆکردۆتوه، بووه مایه‌ی سهرنجم. وهک وهرگیران و ناماده‌کردن ، به کورتی پوخته‌یه‌کیتان پیشکەش ده‌کەم.

له ۲/۱۱/۲۰۱۷ تا ۸/۱/۲۰۱۸، پیشانگایه‌ک له مه‌لبه‌ندی کولتوری جیهانی به‌رلین، Haus der Kultur der Welt له ژیر ناو‌نیشانی پاراپۆله‌تیک PARAPOLITIK، نازادی کولتوری و شه‌ری سارد دا نمایشت ده‌کریت.

دیاترین باسی نهم پیشانگایه‌، پرسى کار و به‌ره‌م و چالاکی کۆمه‌لی که‌سایه‌تی هونهری و کولتوری دياره، له نيوپاندا وینه‌ی پۆتریته‌که‌ی پابلۆ پیکاسۆیه Pablo Picasso، که کیشاویتی به بۆنه‌ی کۆچی دوا‌ی ستالین له ۱۹۵۳ دا ، له‌سه‌ر داخوای لیوس ناراکۆن، که‌ئهو کات سه‌ر نووسه‌ری رۆژنامه‌ی L, Humanite بوو له پاريس ، نووسه‌ر ناو‌نیشانی "ترخی نازادی" بێداوه.

پیکاسۆ ئهو کات ، وهک وهک کۆچبه‌ریک له پاريس ژیاوه و هاو‌ریه‌تی له‌گه‌ڵ ده‌سته و گروپی رۆشنبیرانی ئهو سه‌رده‌مه‌ی فه‌رنسا هه‌بووه، وهک Louis Aragon, Comu, Sartre, Joliot Curie . نهمانه‌ش به‌شی زۆریان له پارتی کۆمونیستی فه‌رنسادا نهدام بوون. ئهو رۆژگاره به‌شی هه‌ره زۆری شاعیر و وینه‌کیش و ئه‌دیب و رۆشنبیر و فه‌یله‌سووف، خو‌یان له‌به‌ره‌ی شورمویدا دهمییه‌وه. هه‌موو نهمانه ده‌یانویست و هه‌ولیان دهدا، شورموی شه‌ر و مملاتیکه‌ی سه‌رده‌می شه‌ری سارد بباته‌وه و له‌ رووی مۆرالی و رۆشنبیرییه‌و بالاده‌ست و هه‌ژموندار بێت. به‌م جۆره ، زۆرینه‌ی نهمانه هه‌لکه‌وتوو و بلیمه‌ته‌کان و که‌سه دياره‌کانی نهم بوارانه، هه‌موویان تا ماوه‌یه‌ک که‌وتنه ژیر باندۆری ئایدۆلۆژی و سیسته‌می به‌ره‌ی رۆژه‌لاته‌وه.

پیکاسۆ وهک نمونه، له‌به‌ینی دوو جیهانبینیدا، تالوتلی بووه. له‌ لایه‌ک سه‌رسام بووه به‌ شورموی و به‌ره‌ی رۆژه‌لات، که‌وا هه‌لگری گیانی سه‌رده‌م و دا‌هینانه نو‌یبه‌کانی مروفه‌، له‌ لایه‌کی دیکه‌وه هه‌زبیشی له‌ دنیا‌ی سه‌رمایه‌داری کردوه، که‌وا ده‌سته‌به‌ری نازادی و مۆلکی خودی مروفی کردوه. نهمانه‌ش بۆ ئهو رۆژگاره، په‌نگه واقعیترین دید و بۆچوون بوو بێت، چونکه ستالین و تیرۆرکردنه‌کانی، شورموی و سیسته‌می توتالیتاریستی، ده‌رگای به‌ رووی رۆشنبیرانی ناوخۆ و ده‌رموی شورمویدا داده‌خست، به‌ هه‌ر شت په‌زاهه‌ند بن و چاو له‌ی ديارده دزیوانه بنووقینن.

پیکاسۆ له‌و ژینگه‌ی تێدا بوو، که‌وتیوه ژیر کاریگه‌ریته‌ی هاو‌ریکانی، سالی ۱۹۴۴، له‌ ده‌می جه‌نگی جیهانی دوومه‌دا بووه نهمانی پارتی کۆمونیستی فه‌رنسی. ناراکۆنی هاو‌ری پیکاسۆ، به‌ بۆنه‌ی مردنی ستالینه‌وه سالی ۱۹۵۳، داوای لی ده‌کات پۆتریتیک بکیشی و ئه‌ویش به‌و شیوه‌ خه‌پنه دهموچاوی ستالین، له‌ کاره هونهرییه‌که‌یدا نیشان ده‌دات و ناراکۆن له‌ لایه‌ره‌ی به‌که‌مدا بلۆی ده‌کاته‌وه. نهم پۆتریته‌ لای کۆمونیست و چه‌په‌کان ده‌بێته مایه‌ی نیگه‌رانی و بێیان وایه سوکایه‌تی به‌ ستالین کراوه و ئه‌وان و بیروباوه‌رکه‌یانی پێ بچووک کراوه‌ته‌وه.

به‌رامبه‌ر به‌ بلۆکی رۆژه‌لات و ئهو هه‌ژمونه‌ی له‌ ئه‌وروپای رۆژئاوا و جیهان دا په‌یدای کرد، نهمه‌ریکا زله‌یزی تازه هه‌لکه‌وتوو، ترسی لی ده‌نیشی و ده‌که‌وتیه‌ خولیا‌ی سازدانی پلان و به‌رنامه‌یه‌ک، بۆ راگرتنی ته‌شه‌نه‌سه‌ندنی نهم هه‌ژمۆن و به‌هه‌زبوونی نهم ته‌وژمه‌ هونهری و کولتورییه‌. که‌واته هونهر و کولتوریش به‌ شه‌ری سارده‌وه، تێوه‌ گلان و هه‌ر به‌ریه‌ک ده‌یویست، نهم بوارانه وه‌ک چه‌کیکی به‌ برند و کاریگه‌ر، له‌ مه‌یدانی خۆیدا به‌کار به‌ینی .

